

ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН ТОГТООЛ

2023 оны 02 сарын 03 өдөр

Дугаар 01

Улаанбаатар хот

Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих чиглэлээр 2023 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа (хөтөлбөр)-г батлах тухай

Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3 дахь хэсэг, 28 дугаар зүйлийн 28.8.2 дахь заалт, Засгийн газрын 2011 оны 375 дугаар тогтоолоор баталсан “Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, хяналт тавих журам”-ын 3.1, 2021 оны 340 дүгээр тогтоолоор баталсан “Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас жижиг зээл олгох, түүнд батлан даалт гаргах, хүүг нь нөхөн төлөх, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх журам”-ын 5.1, 5.2 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих чиглэлээр 2023 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа (хөтөлбөр)-г нэгдүгээр, Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн санхүүжилтээр хэрэгжүүлэх төсвийн хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнг хоёрдугаар, Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаа (хөтөлбөр)-ны хүрэх үр дүнг гуравдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаа (хөтөлбөр)-г хэрэгжүүлэхэд мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж, хяналт тавьж ажиллахыг Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны Хөдөлмөр эрхлэлтийн бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах газар (С.Дамбий)-т, хэрэгжилтийг зохион байгуулж, шалгуур үзүүлэлтийн дагуу үр дүнг ханган тайлагнаж ажиллахыг Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар (Т.Бадрахбаяр), Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн ерөнхий газар (Ц.Нямсүрэн), Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сургалт, үнэлгээ, судалгааны институт (Б.Батбаатар)-д тус тус даалгасугай.

3. Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажиллахыг Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөлийн гишүүд, аймаг, нийслэл, дүүргийн зөвлөлд тус тус даалгасугай.

4. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөлийн 2022 оны 01 дүгээр тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА,
ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН
ХАМГААЛЛЫН САЙД

3.7. Борлуулалтын дэмжлэг үзүүлэх

Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас жижиг зээл, санхүүгийн болон бусад дэмжлэг авсан иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйлдвэрлэсэн бараа, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг борлуулахад дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор орон нутагт борлуулалтын цэг ажилуулах, улсын хэмжээнд хамгийн өндөр ашиглалт хандалттай 2 хүртэлх хувийн хэвшлийн худалдааны цахим хуудастай хамтарч ажиллана.⁷

МОНГОЛ
УЛС

НБААТАР ХОТ

ЭРХЛЭЛТИЙН
СНИИ ЗӨВЛӨЛ

Т.Г. № 456Г

МОНГОЛ
УЛС

3.8. Хүүхэд харах төвд түрээсийн болон бусад дэмжлэг үзүүлэх

Хүүхэд харах үйлчилгээ явуулж байгаа төвд тухайн жилийн 6 хүртэл сарын хугацааны түрээсийн төлбөрийн хөнгөлөлт болон бусад дэмжлэгийг төлбөр төлсөн баримтаар нөхөн олгоно.⁸

ДӨРӨВ. ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ИРГЭДИЙН ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнийг хөдөлмөр эрхлэх, хувиараа үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх, тэдгээрийн онцлог хэрэгцээнд нь нийцсэн тусгайлсан ажлын байр бий болгох, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнийг ажлын байраар хангах, ажил олгогчийг дэмжихэд чиглэсэн үйлчилгээ, арга хэмжээг (дохионы хэлмэрч, ажлын байрны тохируулга г.м) хэрэгжүүлэх зорилготой юм.

4.1. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих цогц арга хэмжээ (Job Coaching)

4.1.1. Цогц арга хэмжээ⁹ нь дараах үе шаттай байна:

- а) бэлтгэл үе;
- б) төвлөрсөн дэмжлэгийн үе;
- в) дэмжлэгийг аажмаар багасгах үе;
- г) тогтвортой байдлыг дэмжих үе.

4.2. Санхүүгийн дэмжлэг

4.2.1. Иргэнд үзүүлэх санхүүгийн дэмжлэг

Бичил үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, өрхийн аж ахуй эрхэлж, ажлын байр бий болгох зорилготой хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн болон хөгжлийн бэрхшээлтэй гэр бүлийн гишүүнээ гэртээ асарч байгаа (давхар хөдөлмөр эрхэлдэггүй) хүний боловсруулсан төслийг шалгаруулж, барьцаагүй, хүүгүй, 5.0-10.0 хүртэл сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэгийг 36

⁷ Цахим хуудасны хандалтыг холбогдох төрийн байгууллагын хандалтын мэдээлэлд үндэслэнэ.

⁸ "Нэгдсэн удирдамж"-ийн зардлын жишиг хэмжээнээс хэтрүүлэхгүй байна.

⁹ Ажлын байрны дадлагажуулагчийн тавигдах шаардлага, ажиллах аргачлал, цогц арга хэмжээний зөвшөөрөгдөх зардлын ангилал, түүний жишиг үнэ, дадлагажуулагчийн нэг цагийн ажлын хөлсний үнэлгээ зэргийг "Нэгдсэн удирдамж"-аар зохицуулна.

хүртэл сарын хугацаанд 50 хувийг нь эргэн төлөх нөхцөлтэй олгоно. Иргэн санхүүгийн дэмжлэгийг 5.0 сая төгрөгөөс бага хэмжээгээр авах бол хүсэлтээ бичгээр гаргана.

4.2.2. Төрийн бус байгууллагад үзүүлэх санхүүгийн дэмжлэг

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийг хамгаалах чиглэлээр 3-аас доошгүй жил байнгын үйл ажиллагаа явуулж байгаа төрийн бус байгууллагын боловсруулсан хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний онцлогт нь нийцсэн тохируулгатай ажлын байр бий болгож, тогтвортой ажиллуулах төслийг сонгон шалгаруулж, нэг ажлын байранд 10 сая хүртэл төгрөгөөр тооцон, барьцаагүй, хүүгүй, 20.0 хүртэл сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэгийг 36 хүртэл сарын хугацаанд 50 хувийг эргэн төлөх нөхцөлтэйгээр олгоно. Сонгон шалгаруулалтыг гурван үе шаттай зохион байгуулна.

4.2.3. Аж ахуйн нэгжид үзүүлэх санхүүгийн дэмжлэг

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийг ажлын байраар хангах ажил олгогчийн төсөлд нэг ажлын байранд 10.0 сая хүртэл төгрөгөөр тооцон, барьцаагүй, хүүгүй, 30.0 хүртэл сая төгрөг, бичил үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчид 50.0 хүртэл сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэгийг 36 сарын хугацаанд эргэн төлөх нөхцөлтэйгээр олгоно. Сонгон шалгаруулалтыг гурван үе шаттай зохион байгуулна.

4.3. Аж ахуй эрхлэлтийн сургалт (өмнөх ба дараах)

Санхүүгийн дэмжлэг олгох арга хэмжээнд шалгарч, хамрагдсан хүн, аж ахуйн нэгжид шаардлагатай тохиолдолд аж ахуй эрхлэлтийн сургалтыг зохион байгуулна.

4.4. Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалт

4.4.1. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтыг мэргэжлийн ур чадвар, чадамжийг 1-10 сарын хугацаанд багтаан эрх бүхий мэргэшсэн боломжит тохируулгатай сургалтын орчин бүрдүүлсэн мэргэжлийн сургалтын байгууллагатай гэрээлэн гүйцэтгүүлэх бөгөөд сургалт нь модуль хэлбэртэй, тусгайлсан сургалтын хөтөлбөртэй¹⁰, хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцсэн байна.

4.4.2. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд зориулсан мэргэжлийн чадамж эзэмшүүлэх танхимын болон үйлдвэрлэл дээрх хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтыг тухайн хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хүсэл сонирхол, мэргэжил ур чадварт нь тохирсон сургалтын төрөл хэлбэрийг сонгон зохион байгуулна. Энэ арга хэмжээний хүрээнд хөтөч, дохионы хэлмэрчийг бэлтгэх хараагүй хүмүүсийн орон зайн чиг баримжаа олгох сургалт болон хэрэгцээ шаардлагатай нэмэлт сургалтыг хийж болно.

¹⁰ Сургалтын хөтөлбөрийг ХНХСҮСИ-ээс боловсруулан батална.

4.5. Борлуулалтын болон ажлын байрны түрээсийн дэмжлэг

4.5.1. Ажлын байрны түрээсийн төлбөрийн хөнгөлөлтөд үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зориулалтаар ажлын байр түрээслэн 6 сараас дээш хугацаагаар тасралтгүй үйл ажиллагаа эрхэлсэн хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн, мөн нийт ажилтны 50-аас доошгүй хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнтэй аж ахуйн нэгж, байгууллага, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний үүсгэн байгуулсан аж ахуйн нэгж, байгууллага, төрийн бус байгууллага, бизнес инкубатор төвийн бойжигчид тухайн жилийн 6 хүртэл сарын хугацаанд түрээсийн төлбөрийн дэмжлэгийг олгоно.

4.5.2. Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 144.3 дахь хэсгийг хэрэгжүүлэх журмын дагуу хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний үйлдвэрлэсэн бараа, бүтээгдэхүүнийг борлуулах ажилд Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн ерөнхий газар, Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар, аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага дэмжлэг үзүүлж ажиллана.

4.6. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд ажлын байр бий болгосон ажил олгогчид үзүүлэх дэмжлэг

4.6.1. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг ажилд авч, 12 сараас доошгүй хугацаагаар ажлын байраар ханган цалин олгож, нийгмийн даатгалын шимтгэлийг төлсөн ажил олгогч, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийг хангах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг дотоодын төрийн бус байгууллагад байнгын ажлын байраар хангасан хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилтны тоогоор хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 12 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний урамшууллыг нэг удаа олгоно.

4.6.2. Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 144.2 дахь хэсэгт тогтоосон хувиас илүү гарсан хэмжээнд хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнийг ажилд авч, 12 сараас доошгүй хугацаагаар ажлын байраар хангасан бол хуулиар тогтоосон хувиас илүү гарсан байнгын ажлын байраар хангасан хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоогоор хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 12 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний урамшууллыг тус бүр нэг удаа олгоно.

4.7. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих бусад үйл ажиллагаа

4.7.1. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөдөлмөр эрхлэлтийн байдал, Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 144 дүгээр зүйлийн хэрэгжилтэд зөвлөн туслах үйлчилгээг үзүүлэх;

4.7.2. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөдөлмөр эрхлэлттэй холбоотой судалгаа хийж, эрх зүйн орчин, дүрэм журмыг сайжруулах тухай санал боловсруулах;

4.7.3. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөдөлмөр эрхлэлтийн сайн жишээг түгээн дэлгэрүүлэх сурталчилгаа, нөлөөллийн ажил хийх;

4.7.4. Хөдөлмөр эрхлэх боломжтой хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд хувийн туслахын үйлчилгээ үзүүлэх арга хэмжээ, хувийн туслах бэлтгэх сургалт зохион байгуулах;

4.7.5. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн мэргэжлийн ур чадварын уралдаан “Абилимп”-д бэлтгэх;